

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 19.

9ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta krivna jakkoda
gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad Oktober 1907.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

„Mon aigom.“

Manga mavsolas sane sarnoi Jesus dallego son min suddolas ædnam alde vagjoli; mutto okta daina buok mavsolemus sanin orro mu mielast dat, maid mon bagjelčalam dam bittai læm bigjam, namalassi dat sadne »mon aidom.« Gavce gærde gavdnap mi Jesusa dam sane cækkemen Ođđa testamentast.

Dam vuostas »mon aidom« gavdnap mi Math. 11 28, gost čuožžo: »Bottet mu lusa buokak di, gæk bargabetet, ja

Mon aigom digjidi addet vuoiñadusa.

Valddet mu gæssa bagjelasadek ja oppet must; dastgo mon læm logje ja vuollegaš vaimostam, de galggabetet di gavdnat vuoiñadusa din sieloidasadek. Dastgo mu gæses læ avkallaš, ja mu noadde læ gæpas.

Mon im læk goassege gavdnam ovtage, gutte i læk halidam vuoiñadusa. Dat olmai ja nisson i læk ællam ædnam alde, gutte i læk savvam ald-sesis mašo. Mi lokkap dam rigges olbma birra, gutte aigoi vuolasnjæiddet su lađoides ja huksit daid stuorebun, ja son celki su sillois: »Siello dust læ ollo buorre dal vuorkas manga jakkai. Læge dal mašost!« Gavppeolbmak račček ija bæive čoaggem diti ruđa, vai si bessek vuoiñadet. Olbmak guđdek bærraša ja ustebid ja vulggek mailbmai očcam diti buorre tinistusa dam doaivost, atte si bæsašegje vuoiñadet. Mærraolbmak borjanek mailme abi ala ja læk erit sidainæsek jagi mietta ruđa fidnim diti, vai si makka vuoiñadet bessek. Duodai, jos olmuš mataši oastet vuoiñadusa šilljost, de lifči manga duhata min særvest, gæk dam oastašegje alla haddai. Mutto

vaiko dat i galle læk fallujuvvum ruđa oudast, de dat almaken matta ožžujuvvut. Dat matta ožžujuvvut osko bokte alma ruđa ja mavsotaga. »Bottet mu lusa buokak di, guđek bargabetet ja lepet losidattujuvvum, ja **mon aigom addet digjidi vuoiñadusa.**« Go mi cækkep: »Mon aigom,« de læ davja nuft, atte stuora arvvo min sanidi i sate bigjujuvvut, dastgo davja læ fuobmašuvvum, atte olmuš i doala sanides. Dastgo manga have vaillok mist navcak loppadusaidæmek dævd-det; mutto muittop mi, atte Ibmel i goassege doaje su loppadusaides, ige daga son goassege maidege fæilaid. **Su sanek devddujuvvujek aielassi.**

Olmuš matta luottet dai sani ala, maid mon læm lokkam; dastgo dak æi læk olbmū sanek, mutto Ibmel barne ječas sanek. Dak čujotek migjidi dam ovta aidno baike, gost mi mattep vuoiñadusa gavdnat. Æra baikke i gavdnu i eisege, gost olmuš mataši vuoiñadusa gavdnat su sillois. Muite dam! Dast i čuožo mikkege boattema birra duom daihe dam oskodovdastussi (sier-raservvai) daihe oapporakkanussi, mutto Kristusi: »Bottet mu lusa!« **Ai-vestassi persovnalas boattem Jesus lusa adda silloi rafhe ja vuoiñadusa.**

Joh. 14, 27 læ okta loppadus, mi læ mudnji hui divras. Kristus cækkaka: »Rafhe addam mon digjidi — Mon vuolgam galle erit, mutto mon im valde dist erit, dam guodam mon mañnasam — Mu rafham addam mon digjidi.« Mærkaš dam ucca sanača: **»Mu rafham«** addam mon digjidi. Ædnag olbmuk gæččalek gavdnat sin rafhesek cœdnamlaš dingain; mutto go si dam gavdnek, de si daggo bokte æi læk ollo vuoitam; dastgo bærgalak matta olbmū dovdoiguim spelet dego harppačuojatægje, ja son fille olbmuid

rafhe ja vuoiñadusa occat vaiko mast. Mutto jos mi dam Kristus siste occap, de mi oažžop dam. Olgobælde Kristusa dat i gavdnu.

Ædnag dingak læk, mak min mašotuttek, mutto dam rafhe maid Ibmel adda, ja mi goččujuvvu Ibmel rafhen, **dam i mate oktage mist erit valddet.** Jos vel olbmuk matašegje valddet obba Norga rika ja suppet dam Atlanter appai ja daggo bokte stuora atestusa ja raffhetesvuoda ba-jašbovtašegje, de alle jake, atte Ibmel dainage likastuvvuši su agalaš truonos alde, — dat i nuusetuttaši su, gutte čokka allagasast. Adnop mi Ibmela rafhe, de oažžop mi vuoiñadusa

Ja de cækkaka Jesus dam mañeb kapitalest 11 værast: »Dam læm mon sardnom digjidi, vai mu illo bisuši din siste.« Kristusa illo, i min ječamek illo. Go mi boattet Kristus lusa ja diktet sillomek vuoiñadet su siste, dalle oažžop mi duotta vuoiñadusa, rafhe ja ilo. Dat læ vuoiñadus, maid i oktage mate mist erit valddet. Dat læ rafhe, mi golgga dego jokka. Dat læ agalaš illo.

Dat nubbe »mon aigom« læ Johannes 6ad kapitalest ja 37 værast. Daidda soames dam blađe lokkin cækket: »Vare mon dadde lifčim dokkalaš boattet ja oažžot dam rafhe, vuoiñadusa ja ilo;« mutto jos di lokkabetet dam værša, man birra mon dast sardnom, de di gavdnabetet, atte dast čuožžo: »Dam, gutte boatta mu lusa

Im mon eisege olgus hoiggad.«

Dak læk čielgga sanek, maid mi buokak ibmerdet. Ovta dasa dakka, gi dast læ olbmaid daihe nissonid. I dast læk gačaldak, mak gæččalusaid, atestusaid, morrašid ja suddoid sist læk. Jos di fal boattebetet din Hær-

radek lusa, de son i aigo din olgus hoiggadet. Boađe dal suddolaš rieppo, boađe odne. Boađe jure dal, daggar go don læk, ja dorvast su sadnai.

Okta ibmelmættom nuorra olmai, okta lappum bardne, gutte bođi mu čoaggalmassi muttom cækked. Son læi okta, gutte hoapotu su agalaš duššadumes vuostai. Mutto Ibmel Vuoiŋŋa bœsai su giddačarvvet. Go mon sarnodegjim suina ja gæččalim su ožudet oskot Jesus ala, lokkim mon dam vœrsa sudnji ja gæččalim su jurddaga giddet daidi Jesusa sanidi, mak dam vœrsast čužžuk. Ja maŋašassi bagjani čuovgas su čalmi ouddi, ja oroi mu mielast, atte son gavnai jeđđetusa. Mutto maŋŋel bođi bærgalak su lusa, go son læi sidi mannamen ja celki: »Mast dieđak don, atte dat čalabaikke læ riehta jorggaluvvum?» Mon im jake atte oktage olmuš, gutte alme vuostai læ matkuštæme bærgalagast bæssa fria. Son gœččala juokke lakai hettitusaid gæino ala bigjat, ja erinoamašet bukta son æppadusa. Nuft dagai son maidai daina nuorra olbmain; mutto olmai muiti, atte mon goččum su gidda doallat daina baja-bæld namatuvvum Jesusa sanin, ja son celki dasto ješječaines: »Jos dak sanek æi læk riehta jorggaluvvum, de cælkam mon go boadim Ibmela duomostuolo ouddi, atte mon im diettám, atte dak legje boastot, dastgo mon im mattam latina imge greska.« **Dam, gutte boatta mu lusa, im aigo mon erit hoiggadet.** Jos don lokke fal boadak su lusa, de mon duostam dakedet, atte Kristus aiggo vuostaivalddet du odne, dal odn'ækked, dam dimost juo.

Dam mailme gonagasak ja oaiyvamužak ravkkek lusasek, go si sad-dijek bovddijume, riggaidd jiermalažaid ja famolažaid ædnam alde; mutto go min Hærramek læi ædnam alde, ravkai son lusas daid hæjomusaid ja varnotemusid. »Dat olmai,« celkke fari-sealažak, »vuostaivaldda suddolažaid ja čokkana bævdai singuin.« Tuollarak, suddolažak ja vazešak bakkijegje su beivin vægald almerika sisa. Ædnag varnotes, vaivan jukke læk sin ačestæsek ja ædnestæsek olgushoigga-duvvum, mutto Hærra læ vuostaivalddam sin. Mon læm dovddam muttomid daina buok varnotæmus suopatusain, maid olmuš mati oaidnet su čalmides oudast, joavddelasaid, gæk læk golggam baikest baikkai, olgushoigga-

duvvum ja bagjelgeččujuvvum buokain; mutto Hærra læ singe vuostaivalddam. Valde su su sanes ala odne, ja vuostaivalde su bovddijume: »Dam, gutte boatta mu lusa, im aigo mon olgus hoiggadet.«

Mutto don daidak cælkket: »Mon ferttim vuost fria bæssat mu suddoinam, ja de æska vuolgam mon su lusa.« Mutto dat læ dego okta skarlagen davdast buocce cælkaši: »Mon im viežat doaktara ouddalgo mon dam davdast dærvasmuvam.« Jos mom lifčim nælggai jabmemen laibbevaile diti, de mon lika burin vuodoin satašim cælkket: »Go must nælgge læ gaiddam, aigom mon algget borrat.« Mon darbašam borrat damditi go mon læm nælgest, ja **dat læ damditi go mi læp suddolažak, atte mi darbašep Kristus.** Damditi go olmuš læ buocce darbaša son doaktara, ja **Kristus læ sielo doavter.**

(Lasetuvvu.)

Brævva Sigerfjorast.

Gæsse læ dal maŋabellai baccam su hærvvasvuodaines ja manga havskes multoigum, ja dat sevdnjis gukkes čakča læ fast ollim su ječas buri-desguim. Nuft læ dat vassevaš aigge, dat manna aldagas jottelvuodain, ja mi æp fuobmaš maidege dast, ouddalgo mi læp lævkkim nubbe aiggai. Ja i oktage mist dieđe maidege dam boattevaš aige birra, dušše dam birra fal sattep muittalet, mi læ vassam, ja dat læ duotta, atte juokke vassevaš aigge guodđa multo maŋnasis, jogo buore daibe baha. Ja davja læ nuft, atte dat havskes gæsse daddeke adda dam buoremus multo olbmu, maid i buoreld vajaldatte. Olmuš læ alo nuft movtas, go gidđag dat vilggis govčas ædnam alde eritvalddu ja ratta algga ruodnat su erinoamaš ivnines, ja go loddi salbma algga gullut vuodi siste, mi læ buok havskemus. Dak sinava loddačak oapatek min vaivan suddolažaid addet min stuoremus gittosa sudnji, gutte buok stivre. Sudnji, gutte læ cælkam: »Nuft gukka, go ædnam čuožžo, de i galga gilvum ja lagjim, ja buolaš ja bakka, ja gæsse ja dalve, ja bæivve ja igja nokkat.«

*

Dal læ fast čakča boattám ja lagjimaigge læ mædda vassam. Olbmuk læk dal gærgadam dai davalaš fidnoi-

guim. Buok gæse buorek læk sisa ožžujuvvum, ja buok læ fast gærgos dalve vuostaivalddet.

Maidai dam gæsege læ dabe ožžujuvvum nuftgo ouddalge. Ædnamšaddo læ læmaš davalaš. Suoidnege læ fidnijuvvum nuftgo ouddalge, ja juokkehaš læ dieđostge duttavaš su osines. Olbmuiguim læ dabe mannam dam jage obba burist. Maŋŋelgo lajoin gergge ja potetosi legje bajasvalddam, de saddi dat buorre Ačče silde dam min vuodni ja dat læi æmbo go davalažat. Dat læ bistam juo gæčos čavča ja ain læ dam mærest, nuft atte olbmuk læk burist tinem dam gæčeld. Dassa galgga læt gukkes aigge, go dabe læ læmaš daggar buorre silddejakke.

Dam silde maŋest læ maidai čuvvom guolle. Erinoamačet læ stuorasaidde læmaš alggočavčast. Mangas læk stenggim nutiguim obba burist. Dal gal læ dat javkkam ja dam sagjai læ fast ittam smava rudnog, mi læ dastanaga gaddeguorast ja læ gæset vaiko man ædnag. Maidai akkar-guollege læ ittam obba burist, ja mangas læk bivddam burist. Dal gal læ vadnom vahaš; mutto olbmuin læ buorre doaiva dam ala, atte dat fast itta. Hadde i læk dieđostge dabe nuft buorre go ouddal, dannego daggar buorre silddejakkodak læmaš. Daddeke ožžujuvvu farppalest 20 kr. ærrebfarppal ja saltid, nuft atte olmuš riebbok daina lagin šaddek vahaš movtagæbbok dam garra dalve vuostaivalddet. Olmuš ferte guorraset dam sadnevagjai: Norga i læk mikkege mecid.

Dabe læk læmaš hirbmos ollo fartoiak ædnag olbmuiguim. Maidai min ustebak, Samekge læk læmaš dabe, mak æi læk nuft mendo davja oaidnet. Dam olmušædnagvuoda diti læmaš borramuš galvvo obba divras dam čavča, nuftgo bierggo ja botetos, vaiko læ læmaš obba buorre šaddo. Potetos sækka i læk dal ožžomest dabe uceb 5 kruvna.

Dat čakča orro læme hui gæsadakčakča, vaiko duvle læi nuft sagga dalvum. Dal læ juo mist oktobor manno gaskarajest, mutto læ dego guovdelas gæsse.

Olbmuk ellek buokak dærvvan dabe.

Sigerfjorast 14ad oktbr. 1907

Ovla Andras.

Muite videdet »Nuorttanaste!«

Fuobma dam!

Gøest læk stuoreb oasse guolek ja salledak vuovddet, de saddijekus daid mudnji

Sigurd Boger, Kirkegaden 12 Kristiania.

Arvo mielde 14,000 telegrama

šadde doaimatuvvut dam mañemuš lavvardaga ja sodnabæive, muittal blaðde »Avisen«, mi olgusboði 10ad oktober Kristianiast. Dalle læi konfirmašona gavpugest. Sodnabæive olgusdolvuvjuvjugje 9000 telegrama 150 vieres olbma bokte alma telegraf fasta goččostagaitaga, mak legje 46.

Dat læi vuostas gærddde, atte nu ædnag telegrammak læk ovta bæivest doaimatuvvum dam stašon bokte.

Embo Fløttumganda birra.

Muittaluvvu, atte gieskad finaj Fløttum lutte okta fidno-olmai Troandemest. Dat læi guovte suola aše diti. Dat okta læi okta gollalommar, dat nubbe fast okta gussa.

Fløttum muittali bænnta čuogga ala, moft dat læi dpatuvvam. Lommar læi suoladuvvum ovta nieidast, gutte gieskad læi ožžom mana ja gussa čuožžoi ovta baikest Byaasenest.

Buok dæivai aido čuogga ala nuft gukkas go gavppeolmai sati čuovvot daid bajasaddum mærkai mielde.

Gudrun oceek.

Darogiel avisain oidnu, atte dat lap-pum nieidda Gudrun, ain occujuvvu stuora ælljarvuodain. Dam baike namma læ Flaa, gost Gudrun dal occujuvvu. Daina mañemuš beivin læ 20 olbma læmaš bargost. Si læk alggam minerit vare sisa, gost galgga læt okta raigge ja man siste Fløttumganda doavvo golggolažaid læt oktan nieidain. Barggek æppedek, atte si gavnnet maidege; mutto daddeke aigguk gæččalet roggat dassačigo qllijek raige bodnai.

Ale nokka lakta gavni sisa.

Okta olmai Ruotast jami gieskad gæp-pesvigest. Son læi ožžom dam davda lakta gavni siste oadđem gæččeld.

Manne spanska gonagas

ferti opererijuvvut (čupput) njunest. Gonagas Alfons ja su nuorra dronnig læiga hui likolaža dam alggo aigest

mañnel hæjaid, ja illo stuoroi, go soai buristsivdneduvvuiga ovta bardne-ma-nain. Mutto fakkistaga fuobmašuvvui, atte dronnig i læm dal nuft ilost go ouddal. Dat čajeti, atte son læi vai-bas ja uccan-gierdde, ja son, gutte alo lavvi baikest læt ja uccan avver ani daina joavddelas suottasin, čajeti dal ječas buok festain, oappaladdai teaterid ja koncertaid ja javkai olg-gon ækked rajest gidda idđedi, go nuft heivi. Gonagas Alfons čuovoi su oskaldasat, dansi ja dagai buok biso-tam diti su buorre mielast, vaiko son davja goase i oadđa. Son læ davja oudeb aigest bigjam stuora arvo dam ala, atte nokkat davalas aige ja oadđet burist ja gukka. Ja ovta bæive, go gonagas læi aibas vuometuvvam, vaiddali son dronnigi su rakisvuoda igjasuottasidi. Dat nuorra dronnig ruv-sodi ja šaddai vuorradussi. Mutto mañasassi dovdasti son gakkademiu, atte son i duosta mannat senggi ila arrad, go son, su lærra ja boadnja, dallanaga go son oaive læi bigjam guodda ala, algga skurrat nuft gar-raset, atte son i balle nokkat, ja son læ ollo gillam nagervaillevuoda diti. Gonagas šaddai hui morraši damditi ja sagga likkotæbme, dastgo son ra-kisti su akas. Son ravkai lusas mut-tomid daina bæggalmasamus doaktarin ja loppedi buorre balka, jos si dam skurrama satte sust erit valddet. Mut-to i væketam i mikkege. Mutto de boði okta doavter, gutte gæpas opere-rimin valdi sust dam vaddo erit. Ja dal oadđa son alma snurataga. Dat nuorra dronnig læ dal dærvas ja lik-kolaš, ja buok šloatta havskutallamak loapatuvvujek riftes aigest.

Vehaš doaktari birra.

Davja læm mon lokkam duom ja dam buorre aidasa ja doaktari birra, mi sataši buoredet duom ja dam dav-da; mutto gæččaluvvuma bokte læ dat boattam dittujuvvut, atte æi læk buok raðek doallam dæivvasa, vaiko læk ve-la albmusige diedetuvvum avisai ja

æra čallagi bokte. Dat læ oidnum, atte »daggar almos raðek« læk fæila časkam.

Go olmuš jurdaš darkkelæbbot dam ala, de fertte arvveduvvut, atte go dak »almos raðek« æi daga maide-ge mađdasid, man sagga ucceeb avkke læ dalle daina »suollemas raðin,« dai-he rievtabut, daina »jottedoaktarin,« gæk lokkek ječasek sattet buok dav-daid buoredet, (ječasek dajatusa miel-de »kurerik«). Daggar doaktarak lav-vijek ječa ječasek olguseksamineret ja addek diedostge aldsesek dam buore-mus karaktera, mi bagjelmanna rivtes studerijuvvum doaktari eksamina. — Jotte doaktarak æi darbaš dalkkasid viežžat apothekast. Daid sattek si ječa rakadet — duššest.

Oudeb aigi legje dak »jottedoak-tarak« viššal iskaladdat maidai Dača ædnama, mutto dam mañeb aiggai læk Dačak alggam viššalet čallet sin »av-kalašvuoda« birra, ja de læk si bal-lam dal goase æi aibas Dačai særvest erit. Dal jottek si (jottedoaktarak) ænaš boaito baiken, gosa sin avkalaš-vuotta i læk vela gullum. Maidai Sa-meædnamest læk si læmaš viššal jot-tet oudeb aigi; mutto ovta gaska leg-je dobbegge fast javkodam. Dam ma-ñeb aiggai læ fast sin dalkastamsagje ja ollemvuokke ænaš Sameædnam vuodnačiegain ja daina ænaš boaito baiken. Jottedoaktarak læk davja guk-toi sæđost — sikke olbmak ja nisso-nak.

Jodededinam læm mon davja dæivvan olbmui, gæk læk læmaš sin dalkudæme vuolde ja gæk læk sin dalkkasid adnam. Davja manna nuft, atte go buocce i dærvasmuva, de læ dasa læmaš sivvan dat, atte sust læ læmaš uccan osko su dalkastægje ala. — Dast læ okta ouddamærkka: Okta Lavve, gi dam gøse jodi Sameædna-mest, ja gi sati »buok buoredet ja buok lagaš likko olbmui addet,« lavvi maidai badneværka buoredet. Dasa ani son dušše suorma, maid son bijai dam bavčas bane ala ja celki moad-de sane, ja badneværkka golma gær-de dovddama mañnel galgai javkkat agalažat; mutto osko fal galgai læt nanos.

Okta gandda, gutte dam læi gæč-čalam, celki, »atte de mai gæččalim oskot, mutto i dast oro mikkege av-kid.« — Die læ okta duodaštus sin ječasek buorre eksamina ala.

Dast læ nubbe duođastus sin dalkkasid dokkalašvuoda ala. Dalkas ovta boattal siste satta adnujuvvut vaiko man davddi. Æi sin duolvva lavka siste gal gavdnu galle dalkas boattal, mutto go si fal daid ožžot vuovddemi, de dalle gal i gavdnu davdda, masa dak æi dokke — lekus siskel-daihe olguldast-davdda. Avkke daina læ guktoidi. Mast sin dalkkasak læk rakaduvvum, dat i læk buorre diettet, ja damditi læ dat buoremus atte olbmuš dikta daid sisavaldemest; dastgo olbmū siskaldas læ mendo buttes buok ruci sisanjammat. Læ gal boattam vel datge diettavassi, atte okta jottedoavter læ ječas čacestge rakadam dalkkasa vuovddet, mi gal vissa i læk buok buoremus, i olguldast-vuoidasen ja gukken erit vela sisavaldet.

Damditi varrim din rakis Sabme-lažaid, gæk epet dovdaš daggar jottedoaktarid, atte valddet daina vara. Allet luote mendo ollo sin ala! Alletge oaste sist buok lagaš dalkkasid, erinoamačēt sistvaddoi; dastgo dam vaddoi læk sin dalkkasak æmbo vahagen go avken, allekge ane din njalmadek nuft fuodnen, atte sin suormaid njoallobet.

Muittet dam!

Sisa-addi »okta buore udnojægje.«

Bajasčuvvggitus bargo historja

Sami gaskast.

(Čali Qvigstad).

(Lasse 17ad nummari).

Dam katholikalaš aigest juo legje mærra Samek Sameædnamest kristalažak, vaiko sin kristalašvuotta vissa i læk læmaš æmbo go dat, atte si læk oamastam aldsesæsek muttom cermoniaid daihe vieroid. Olmai bæle olbmuk muttom oasse læk mattam vebaš Darogiela, dammađe atte birgigjegje gavpest Dačaiquim daihe gulatadde go gavdnadegje girkkobaiken ja æra sajin. Mist læ gal hui uccan dietto Sami bajasčuvvggitusa ja Samegiela mattem birra boares aigest. Ovta boares čallagest Sameædnam birra jagest 1570—1590 čuožžo, atte »muttom harvve mærra Samin mattek galle oappat sin katekismus oapasek, mutto almaken æi dieđe masa dat dokke.« Vissa læ læmaš nuft, atte si læk bajel oappam katekismus alma ibmerdkætta, maid sæk sistes

dollek. Okta olmai, Peder Claussøn, muittala su čallagest Norga birra (1613), atte »ænaš oasse mærra Samin sardno Darogiela, æi riehta burist gal.« Vissa dat heive Nordlanda Sami birra nuft cækket, mutto illa Sameædnam.

Sami vuoinalaš dile birra, oudalگو von Westen algi su bargost, muittalæba Paul Resen, gutte jagest 1706 gonagasa goččoma mielde jodi čađa Sameædnama, ja bisma Krog, gutte jagest 1708 doalai gačademe (visitasa) mietta Sameædnam. Paul Resen gavnai, atte mærra Samek muttom muddoi matte sin mannaoaposek; mutto Lævdnjavuonast ja Lagesvuonast legje si ollaset čuorbe. Buoremusat oapatuvvum legje Samek Varjaggest, gost Isak Olsen læi læmaš oapatægjen jage 1703 rajest. Son læi maidai muttomi mærra Sami nuorragærde oapatam čallet. Sami ibmardusa birra dast, maid si legje oappam, æi læm Resenest stuora jurddagak. Son čalla: »Lukkar bargga čembo oapatet bagjellokkama, go atte jierbinalaš ibmardusa ožžot dast, mi oppujuvvu.« Bagje Samin i læm oktage oapatægje; mutto čednagak sist læk buore ožžom Ruotalažai oudastmorrašest ja ožžom oapatusa sin ječaidæsek gilli.

Bisma Krog muittala, atte Samek saddijek manaidæsek girkkoi ja ječa bottek dokko 1, 2 daihe 3 gærde jagest, mutto dovdastusast, rokkadusast ja lavllagest si æi dieđe maidege. Si bajasšaddek alma oapakætta Ibmel sanest. Mi gavdnap, atte buok girkkodoaimatusai vuttivalddem læk olgoldes cermoniak, ja ibmardus vaillo sist. Ja damditi go si aibas vuodokætta læk kristalašvuodast, damditi si æi mate sarnest, lavllagest ja rokkadusast maidege arvvedet ja muittet, nuft atte kristalašvuoda dietto lassanifči. Dam sæmma læj von Westen boattam fuobmat su vuostas jottes vuolde Sameædnamest jagest 1716. Son gavnai, atte papak dutte dasa, go Samek legje gastašuvvum, matte lokkat vebaš, vaiko vel æi ibmerdamge, manne altarrest, čajetegje olgoldasat darkkelvuoda ja adde divaga. Papak asse ila gukken erit Samin ja dušše okti jagest gavnadegje si Samiguim. Mangas legje Samin, guđek buorebut matte lokkat go Dačak; mutto uccemus oasse olles olbmū ditte, maid celkke. Nissonak æi ibmerdam dabalažat maide-

ge Darogielast.

Go Rasmus Rachlew jagest 1719 bođi miššonæran Lævnjavudni, gavnai son mæsta buok Samid stuora daidde-mættomvuodast; vaiko soabinasak galle matte lokkat katekismus sanin Darogilli, de si æi ibmerdam sanid sin ječæsek gilli ja vel uccebane sane famo ja oaiivvela, ja Elias Heltberg, miššonæra Varjagvuonast dam jage 1718 rajest, čalla Sami birra dobbe: »Olbmuk celkke, atte Samek Varjagvuonast legje buoremusat bajasčuvvggijuvvum, damditi go muttomak sist matte stavet ja lokkat girjest. Mutto go ænaš oasse legje oapatam ješječæsek stavet olles gukkes sane oktanaga, de si æi sattam lokkat sanid riehta. Muttomak matte lokkat katekismus sanid, mutto æi ibmerdam maidege dast, dam bottim diettet, go dulka bokte gačadegjim.«

(Lasetuvvu.)

Illo Vargain.

Troandemi telegraferijuvvu, atte Vargain læi stuora illo, go dat vuostas ođđa jottelesruvta damppe bodi dokko dam 7id bæive dam manost. Fyrværkeričuovggasak saddijuvvujegje aibmoi sikke gaddest ja damppe alde. Gavpuga magistrata ja ordfører ja gavpesærve oudastolnai fidne dampast.

Damppe »Jupiter.«

mi algi dam 4ad jottelesruvta Birgenest 2be bæive dam manost, læ 51 jage boares ja læ Birgen dampasærve boarrasæmus skipa. Mutto dat læ mañnel divvujuvvum ja dakka obba buorre farta.

3ad plassa læ stuores ja buorre ja læ sierra ladnja nissonidi. Okti-buok læk 30 koja.

Bierggohadde

Troandemest ja Kristianiast læ læmaš nuft halbbe, gidda 30 ora ragjai kilost.

Ruoktot maccam Jiegnamærast.

Tromsast čallujuvvu Darogiel blađidi, atte skipa »Laura« læ ruoktot boatam Grønlandast. Dat læ fidnem 30 guovča, maina 7 læk ælle, ja ain ollo æra fuodđoid, mai særvest maidai 1 ælle moskusgusa. Sist læ læmaš garrara ræiso; mutto daddeke læ buokak dærvvan.

Doala ainas „Nuorttanaste!“

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.